

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره: ۳۰۰/۱۷۱۴۷
تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۲۲
پیوست: ندارد

«سرمایه گذاری برای تولید»
(مقام معظم رهبری)

رؤسای محترم دانشگاه ها/دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی...

موضوع: دستور عمل آنفلوانزا در بارداری

با سلام و احترام

با توجه به شروع فصل سرما و موارد رو به افزایش شیوع آنفلوآنزا، از آنجا که مادران باردار تا ۲ هفته پس از زایمان جزو گروه آسیب پذیر محسوب می شود، برای پیشگیری از مرگ مادر، تشخیص و درمان به موقع با نظر کمیته کشوری سلامت مادران، موارد زیر به استحضار می رسد:

1) اقدامات پیشگیرانه شامل:

- واکسیناسیون مادران باردار (چنانچه مادر باردار هنوز واکسن آنفلوآنزا را دریافت نکرده است به انجام واکسیناسیون توصیه شود)
- عدم حضور در اجتماعات
- شستن مرتب دستها
- عدم تماس با افراد بیمار (رعایت فاصله گذاری اجتماعی و پرهیز از تماس غیر ضروری)
- پرهیز از تماس بدون حفاظت با پرندگان و سایر حیوانات و بالاخص لاشه پرندگان و حیوانات تلف شده

2) تشخیص:

شروع ناگهانی تب بالای ۳۷/۸ تا ۴۰ درجه، سرفه، درد عضلانی، سردرد و خستگی شدید.
سایر علائم شامل: احتقان گلو، آبریزش بینی، گلودرد، تهوع و تنگی نفس
توجه: نبود تب رد کننده بیماری آنفلوآنزا نیست.

پس از تشخیص و اقدامات درمانی توسط پزشک سطح ۱ در صورت بروز موارد زیر به سطح ۲ ارجاع شود:

- دهیدراته بودن، تنگی نفس، درد قفسه سینه، وجود بیماری همراه مانند: آسم، نقص سیستم ایمنی، دیابت آشکار، نمایه توده بدنی مساوی یا بیشتر از ۴۰ و ...
- مادرانی که پس از شروع درمان بهبودی حاصل نشده است.
- مادرانی که بعد از بهبودی مجدداً علائم بیماری بروز پیدا کرده است.
- مادرانی که توانایی مراقبت از خود را ندارند.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره: ۳۰۰/۱۷۱۴۷
تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۲۲
پیوست: ندارد

«سرمايه‌گذاري براي توليد»
(مقام معظم رهبري))

(3) درمان:

- با شروع علايم بيماري بدون توجه به واکسيناسيون درمان دارويي در مادر شروع شود:
 - داروي اسلئاميوير ۷۵ ميلي گرم دو بار در روز براي ۵ روز
 - توجه:** در مادران با مشکلات کليوي دوز دارو مي بايست تنظيم شود.
 - درمان تب مهم است (تب با ايجاد نقص لوله عصبي در جنين مرتبط است)
 - درمان تب: استامينوفن.
 - از آسپيرين يا داروهای ضد التهابی غير استروئیدی NSAID براي درمان تب استفاده نشود.
- نکته ۱:** در مادرانی که آسپيرين با دوز پايين (پروفيلاکسي) در بارداری دریافت می کنند آسپيرين قطع نشود.
- نکته ۲:** برخلاف بيماري کوييد، استفاده روتين از کورتیکواستروئيد ها (بئامتازون و دکزامتازون) در مبتلایان به آنفلوانزا در مراحل اوليه و غير بستري ممنوع است چون باعث افزايش دوره دفع ويروس و اضافه شدن عفونت باکتريال می شود.
- نکته ۳:** تجويز آنتی بيوتیک فقط در صورت ايجاد عوارضي مانند سينوزيت، اوتيت ميديا و پنوموني باکتريال انديکاسيون دارد.
- در صورت نياز به بستري در بخش** مسئوليت مستقيم مادر به عهده متخصص زنان مسئول شيفت است و لازم است مسئوليت متخصص تا زمان تعيين تکليف مادر تداوم يابد. با توجه به مديريت چند رشته ای، برنامه درمانی مادر و نقش ساير تخصص ها در زمان پذيرش با نظارت مسئول فني بیمارستان مشخص شود.
- در صورت نياز به بستري در بخش ICU يا CCU** مسئوليت با پزشک متخصص مسئول آی سی یو يا سی سی یو است. متخصص زنان مسئول بررسي روزانه سلامت مادر و جنين (در صورت قابل حيات بودن جنين Viability) مطابق استانداردهای ابلاغي می باشد.

(4) پيام های آموزشی در کنترل و پيشگيري از انتقال و انتشار بيماريهای تنفسي واگیر

1. پوشاندن دهان و بينی در هنگام سرفه و يا عطسه کردن (ترجیحاً استفاده از ماسک یکبار مصرف)
2. شستشوی مداوم و مکرر دست ها (ترجیحاً با آب و صابون و به طريقه صحيح)
3. نوشيدن آب و مايعات کافي و استراحت کردن
4. عدم استفاده خودسرانه داروهای آنتی بيوتیک: اين داروها بر روی سرماخوردگی و آنفلوانزا و بيماري های ويروسي تأثيري ندارند.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره: ۳۰۰/۱۷۱۴۷
تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۲۲
پیوست: ندارد

«سرمایه گذاری برای تولید»
(مقام معظم رهبری)

5. پرهیز و عدم حضور در اماکن عمومی و اجتماعات
6. پرهیز از تماس نزدیک با افراد بیمار (رعایت حداقل فاصله دو متر با افراد بیمار، پرهیز از دست دادن و در آغوش گرفتن، در هنگام بیماری، پرهیز از روبوسی، ..)
7. اجتناب از لمس چشم ها، بینی، دهان با دست های آلوده
8. استفاده از ماسک، اقدامات پیشگیرانه و فاصله گذاری فیزیکی توسط کلیه افراد علامتدار/مشکوک به آنفلوآنزا که در تماس خانگی با مادر باردار قرار دارند.

5) خواهشمند است دستور فرمائید اقدامات زیر انجام شود:

1. اطلاع رسانی به خانه های بهداشت، پایگاه های سلامت، مراکز جامع خدمات شهری، روستایی و شهری روستایی
2. اطلاع رسانی دستور عمل به مطب متخصصین زنان، زایمان، پزشکان عمومی و دفاتر کار مامایی با هماهنگی سازمان نظام پزشکی
3. اطلاع رسانی به کارشناسان پاسخگوی ۴۰۳۰ و معرفی سامانه ۴۰۳۰ کد ۴ برای پاسخگویی به سوالات مادران باردار
4. طراحی و برنامه ریزی بازآموزی به منظور آموزش در زمینه بیماری آنفلوآنزا و تشخیص افتراقی شایع به پزشکان

نظارت بر حسن اجرای دستور عمل مذکور با معاونت محترم درمان و بهداشت می باشد.

دکتر علیرضا رئیسی
معاون بهداشت